

FFURFIAU GWASANAETHAU ARBENNIG

I GOFFÂU

EI DIWEDDAR FAWRHYDI

Y FRENHINES ELIZABETH II

Y CYNNWYS

Ffurf I: Y Cymun Bendigaid

Ffurf II: Gwasanaeth Coffa Arbennig

FFURF I: Y CYMUN BENDIGAID

Y COLECT

Dragwyddol Dduw, ein Creawdwr a'n Gwardwr,
caniatâ i ni, gyda'th wasanaethferch y FRENHINES ELIZABETH,
a'r holl ffyddloniaid ymadawedig,
ddoniau sicr dioddefaint achubol
ac atgyfodiad gogoneddus dy Fab:
fel, ar y dydd diwethaf,
pan gesgli bopeth yng Nghrist,
y cawn ni, gyda hwy, fwynhau llawnder dy addewidion;
trwy Iesu Grist dy Fab ein Harglwydd,
sydd yn fyw ac yn teyrnasu gyda thi
yn undod yr Ysbryd Glân,
yn un Duw, yn awr ac am byth.
Amen.

neu:

Dad trugarog ac Arglwydd pob bywyd,
molwn di am iti ein llunio ar dy ddelw
i adlewyrchu dy wirionedd a'th oleuni.
Diolchwn iti am fywyd ein diweddar Oruchel Arglwyddes
y FRENHINES ELIZABETH,
am y cariad a dderbyniodd gennyt
ac a amlygodd yn ein plith.
Uwchlaw pob dim,
llawenhawn yn dy addewid grasol i'th holl wasanaethyddion,
y byw a'r meirw,
y cyfodwn eto ar ddyfodiad Crist.
Gofynnwn am i ninnau, yng nghyflawniad yr amser,
gael rhannu gyda'th wasanaethferch Elizabeth
y weledigaeth eglurach honno a addawyd i ni
yn yr un Iesu Grist ein Harglwydd;
sydd yn fyw ac yn teyrnasu gyda thi a'r Ysbryd Glân,
yn un Duw,
yn oes oesoedd.
Amen.

Y DARLLENIADAU

Yr Hen Destament: Galarnad 3: 22-26, 31-33
Y Salm: 121
Y Testament Newydd: 2 Corinthiaid 4:16-5:4
Yr Efengyl: Ioan 6:35-40

Y RHAGLITH BRIOD

A gyfododd yn fuddugoliaethus o blith y meirw
ac sy'n ein cysuro ni
â'r gobaith gwynfydedig o fywyd tragwyddol.
I'th bobl ffyddlon di, O Arglwydd,
newidir bywyd ond nid ei gymryd ymaith,
ac wedi dileu'r corff anianol hwn gan angau,
fe ddarperir cartref tragwyddol inni
yn y nefoedd gyda thi.

Y WEDDI ÔL-GYMUN

Dduw grasol,
yn y sacrament sanctaidd hwn
rwyf yn rhoi sylwedd i'n gobaith:
dwg ni yn y diwedd
at y bywyd cyflawn hwnnw yr ydym yn dyheu amdano;
trwy Iesu Grist ein Hiachawdwr.
Amen.

neu:

Dad yn y nefoedd,
caniatâ i ni, wedi ein bwydo â bara bywiol y nef
ac wedi ein huno yng nghorff dy Fab,
fod yn deml i'th bresenoldeb,
yn drigfan i'th ogoniant ar y ddaear
ac yn arwydd o'th ras achubol;
trwy Iesu Grist ein Harglwydd.
Amen.

FFURF II: GWASANAETH COFFA ARBENNIG

Gellir arfer un neu fwy o'r BRAWDDEGAU hyn a gellir canu emyn.

Dywedodd Iesu, 'Myfi yw'r atgyfodiad a'r bywyd.
Pwy bynnag sy'n credu ynof fi, er iddo farw, fe fydd byw;
a phob un sy'n byw ac yn credu ynof fi, ni bydd marw byth."

Ioan 11:25-26

Ni ddaethom â dim i'r byd,
ac felly hefyd na allwn fynd â dim allan ohono.
Yr Arglwydd a roddodd, a'r Arglwydd a ddygodd ymaith.
Bendigedig fyddo enw'r Arglwydd."

1Timotheus 6:7, Job 1:21b

Duw'r oesoedd yw dy noddfa,
ac oddi tanodd y mae'r breichiau tragwyddol.

Deuteronomium 33:27

Yr wyf yn gwbl sicr na all nac angau nac einioes,
nac angylion na thywysogaethau,
na'r presennol na'r dyfodol,
na grymusterau nac uchelderau na dyfnderau,
na dim arall a grewyd,
ein gwahanu ni oddi wrth gariad Duw
yng Nghrist Iesu ein Harglwydd.

Rhufeiniaid 8:38-39

Y Gweinidog: Yn enw Crist,
a fu farw ac a gyfodwyd
er gogoniant i Dduw Dad,
gras, trugaredd a thangnefedd a fo gyda chwi.

Gall y gweinidog ddechrau'r gwasanaeth â'r geiriau hyn neu rai eraill

Yr ydym yn cyfarfod heddiw i gofio gerbron Duw
ein diweddar Oruchel Arglwyddes y FRENHINES ELIZABETH,
i adnewyddu ein hymddiriedaeth a'n hyder yng Nghrist,
ac i weddio y cawn oll fod yn un ynddo ef,
yr offrymwn drwyddo ein gweddïau a'n mawl i'r Tad.

Yna dywed y gweinidog

Duw, brysia i'n cynorthwyo.
Arglwydd, prysura i'n cymorth.

Bendigedig wyt ti, Arglwydd ein Duw, carwr eneidiau;
ti sydd yn ein cadw pan fyddom byw
ac yn ein cynnal yn awr angau:
i ti bo'r gogoniant a'r mawl am byth!
Oherwydd y mae tywyllwch yr amser hwn yn mynd heibio
wrth i Grist, y seren fore eglur,
ddwyn i'w saint oleuni bywyd.
Fel y rhoddi di oleuni i'r rhai sydd mewn tywyllwch,
sydd yn rhodio yng nghysgod angau,
felly cofia yn dy deyrnas dy wasanaethferch ffyddlon, ELIZABETH,
y byddo angau iddi hi yn borth i'r bywyd
ac i gymundeb diderfyn â thi;
lle, gyda'th saint, yr wyt yn fyw ac yn teyrnasu,
yn un yn undod cariad perffaith,
yn awr ac am byth.
Amen.

**Gogoniant i'r Tad, ac i'r Mab, ac i'r Ysbryd Glân;
fel yr oedd yn y dechrau y mae yn awr,
ac y bydd yn wastad,
yn oes oesoedd. Amen.**

Dywedir neu cenir un o'r SALMAU isod

Yr Arglwydd yw fy Mugail
Salm 23
neu: Yr Arglwydd yw fy ngoleuni a'm gwaredigaeth
Salm 27
neu: Codaf fy llygaid tua'r mynyddoedd
Salm 121

Darllenir un o'r LLITHIAU isod

1 Corinthiaid 15: 20–diwedd
neu: Datguddiad 7:9–diwedd
neu: Datguddiad 21: 1–7

Cenir ANTHEM neu EMYN

Gellir PREGETHU

Arglwydd, trugarha wrthym.
Crist, trugarha wrthym.
Arglwydd, trugarha wrthym.

Ein Tad,
yr hwn wyt yn y nefoedd,
sancteiddier dy enw,
deled dy deyrnas,
gwneled dy ewyllys;
megis yn y nef, felly ar y ddaear hefyd.
Dyro i ni heddiw ein bara beunyddiol
a maddau i ni ein dyledion,
fel y maddeuwn ninnau i'n dyledwyr.
Ac nac arwain ni i brofedigaeth;
eithr gwared ni rhag drwg.
Canys eiddot ti yw'r deyrnas,
a'r gallu, a'r gogoniant,
yn oes oesoedd.
Amen.

Y mae eneidiau'r cyfiawn yn llaw Duw :
ac ni ddaw poenedigaeth byth i'w rhan.

Doethineb Solomon 3:1

Arglwydd, gwaredaist fy mywyd rhag angau :
Fy llygaid rhag dagrau a'm camau rhag llithro.

Salm 56:13

Rhodiaf gerbron yr Arglwydd :
Yn nhir y rhai byw.

Salm 116:9

Dewiser GWEDDĪAU i'w hoffrymu o blith yr isod:

Dad trugarog ac Arglwydd pob bywyd,
molwn di am iti ein llunio ar dy ddelw
i adlewyrchu dy wirionedd a'th oleuni.
Diolchwn iti am fywyd ein diweddar Oruchel Arglwyddes
y FRENHINES ELIZABETH,
am y cariad a dderbyniodd gennyt
ac a amlygodd yn ein plith.
Uwchlaw pob dim,
llawenhawn yn dy addewid grasol i'th holl wasanaethyddion,
y byw a'r meirw,
y cyfodwn eto ar ddyfodiad Crist.
Gofynnwn am i ninnau, yng nghyflawniad yr amser,
gael rhannu gyda'th wasanaethferch Elizabeth
y weledigaeth eglurach honno a addawyd i ni
yn yr un Iesu Grist ein Harglwydd.
Amen.

Dragwyddol Dduw,
ein Creawdwr a'n Gwaredwr,
caniatâ i ni,
gyda'th wasanaethferch y FRENHINES ELIZABETH,
a'r holl ffyddloniaid ymadawedig,
ddoniau sicr dioddefaint achubol
ac atgyfodiad gogoneddus dy Fab:
fel, ar y dydd diwethaf,
pan gesgli bopeth yng Nghrist,
y cawn ni, gyda hwy,
fwynhau llawnder dy addewidion;
trwy Iesu Grist dy Fab ein Harglwydd,
sydd yn fyw ac yn teyrnasu gyda thi
yn undod yr Ysbryd Glân,
yn un Duw,
yn awr ac am byth.
Amen.

Hollalluog Dduw,
Tad pob trugaredd a rhoddwr pob cysur,
bydd rasol wrth y rhai sy'n galaru:
aelodau'r Teulu Brenhinol,
y Genedl hon
a holl Genhedloedd y Gymanwlad,
fel, trwy fwrw pob gofal arnat ti,
y cawn brofi diddanwch dy gariad;
trwy Iesu Grist ein Harglwydd.
Amen.

Tywys ni, O Arglwydd ein Duw, yn ein deffro olaf,
at drigfan a phorth y nefoedd,
i fynd drwy'r porth hwnnw a byw yn y drigfan honno,
lle na fydd tywyllwch na disgleirdeb
ond un goleuni gwastadol;
dim twrw na thawelwch,
ond un gerddoriaeth wastadol;
dim ofnau na gobeithion,
ond un meddiant gwastadol;
dim diwedd na dechreuad,
ond un tragwyddoldeb gwastadol;
yn nhrigfannau dy ogoniant a'th fawrhdy
byth bythoedd.

Amen.

seiliwyd ar weddi John Donne (1571 – 1631)

Cofia, O Arglwydd,
yr hyn a wnaethost ti ynom,
ac nid ein haeddiant ni;
a chan i ti ein galw i'th wasanaeth,
gwna ni'n deilwng o'n galwedigaeth:
trwy Iesu Grist ein Harglwydd.

Amen.

Dduw trugarog,
darperaist i'r rhai sy'n dy garu
y fath bethau daionus sydd uwchlaw ein deall:
tywallt yn ein calonnau'r fath gariad tuag atat,
fel y bo i ni, sy'n dy garu ymhob peth
ac uwchlaw pob dim,
allu derbyn dy addewidion,
sy'n fwy rhagorol na dim y gallwn ni ei ddeisyfu;
trwy Iesu Grist ein Harglwydd,
sy'n fyw ac yn teyrnasu gyda thi,
yn undod yr Ysbryd Glân,
yn un Duw,
yn awr ac am byth.

Amen

Y CYFLWYNO

Cyflwynwn ein diweddar Oruchel Arglwyddes y Frenhines Elizabeth
i ddwylo Duw, ein Crëwr a'n Gwaredwr.

Distawrwydd

*Bydd y gweinidog yn arfer un o'r gweddïau o ymddiried a chyflwyno sydd isod, neu weddi
briodol arall:*

O Dduw ein crëwr a'n gwaredwr,
trwy dy allu gorchfygodd Crist farwolaeth
a mynd i mewn i'w ogoniant.
Yn llawn hyder yn ei fuddugoliaeth
a chan hawlio ei addewidion,
ymddiriedwn ein diweddar Oruchel Arglwyddes y Frenhines Elizabeth
i'th drugaredd;
yn enw Iesu ein Harglwydd,
a fu farw ac sy'n fyw
ac yn teyrnasu gyda thi,
yn awr a byth.

Amen.

Gellir arfer Gweddïau Cyflwyno eraill sydd wedi eu hawdurdodi.

Gellir dweud neu ganu Kontakion yr Uniongred i'r Ymadawedig.

Dyro orffwys, O Grist, i'th wasanaethferch gyda'r saint:
lle nad oes poen na thristwch na galar mwy,
ond bywyd yn dragwyddol.
Ti yn unig yw'r un anfarwol,
crëwr a lluniwr pob un ohonom.
Marwolion ydym:
o'r ddaear y'n lluniwyd,
i'r ddaear y dychwelwn;
oherwydd felly yr ordeiniaist pan greaist fi, gan ddweud:
"llwch wyt ti, ac i'r llwch y dychweli".
I'r llwch y disgyn pawb ohonom ni;
ond hyd yn oed uwch y bedd canwn ein cân:
Alelwia, Alelwia, Alelwia.

Caniatâ inni, Arglwydd, fyw yn dy ofn,
marw yn dy ffafr,
gorffwys yn dy dangnefedd,
cyfodi yn dy nerth
a theyrnasu yn dy ogoniant;
er mwyn dy annwyl Fab dy hun,
Iesu Grist ein Harglwydd.

Amen.

William Laud (1573–1645)

Dyro iddi, O Arglwydd, orffwys tragwyddol:
A llewyrched goleuni gwastadol arni.

Ewch mewn tangnefedd i garu a gwasanaethu'r Arglwydd:
Yn enw Crist. Amen.

Arhosed cymorth Duw gyda ni,
a gorffwysed ein brodyr a'n chwiorydd ymadawedig
mewn tangnefedd yn yr Arglwydd,
a chyfodi mewn gogoniant. Amen.

Gellir canu'r EMYN isod, neu ddewis emyn arall.

O Dduw, ein cymorth ym mhob oes,
A'n cymorth tra bo byd;
Ein cysgod dan bob timestl groes,
A'n bythol gartref clyd.

Dan gysgod dy orseddfa bu
Preswylfa'r Saint mewn hedd;
Digonol yw dy fraich o'n tu,
A golwg ar dy wedd.

Cyn llunio ffurf un hanfod byw,
na gosod seiliau byd,
O dragwyddoldeb ti sydd Dduw,
A'r un wyt ti o hyd.

Mil o flynyddoedd yn dy wŷydd
Fel doe yn cilio sydd,
Neu fore wylidwriaeth fer
Yn darfod gyda'r dydd.

Dwg amser fel llifeiriant cryf
O'i flaen holl oesau'r llawr;
Yn angof ânt, fel breuddwyd brau
Diflannant gyda'r wawr.

O Dduw, ein cymorth ym mhob oes,
A'n gobaith tra bo byd,
Bydd Geidwad inni dan bob croes,
A'n bythol gartref clyd.

Isaac Watts (1674-1748),
cyf. Ellis Roberts (Elis Wyn o Wyrfaï, 1827-1895)

Y WEDDI I GLOI

Hollalluog Dduw, ffynnon pob daioni,
deisyfwn yn ostyngedig arnat fendithio ein Goruchel Arglwydd,
y Brenin [*ENW a RHIF*],
a phawb sydd wedi eu gosod mewn awdurdod dano,
iddynt drefnu pob peth mewn doethineb ac uniondeb,
cyfiawnder a heddwch,
er anrhydedd i'th Enw sanctaidd
a lles dy Eglwys a'th bobl;
trwy Iesu Grist ein Harglwydd.
Amen.

Y FENDITH

Bydded i Dduw yn ei gariad a'i drugaredd diderfyn
ddwyn yr Eglwys gyfan,
y byw a'r meirw yn yr Arglwydd Iesu,
i atgyfodiad llawen
a chyflawniad ei deyrnas dragwyddol;
a bendith Duw Hollalluog,
y Tad a'r Mab a'r Ysbryd Glân,
a fo yn eich plith
ac a drigo gyda chwi yn wastad.
Amen.

YR ANTHEMAU CENEDLAETHOL

God save our gracious King,
Long live our noble King,
God save the King.
Send him victorious,
Happy and glorious,
Long to reign over us:
God save the King.

Thy choicest gifts in store
On him be pleased to pour,
Long may he reign.
May he defend our laws,
And give us ever cause,
To sing with heart and voice,
God save the King.

Mae hen wlad fy nhadau yn annwyl i mi,
Gwlad beirdd a chantorion, enwogion o fri;
Ei gwrol ryfelwyr, gwladgarwyr tra mad,
Dros ryddid collasant eu gwaed.

Gwlad, Gwlad, pleidiol wyf i'm gwlad.
Tra môr yn fur i'r bur hoff bau,
O bydded i'r heniaith barhau.

NODYN

Mae'r ffurfiau litwrgaidd a geir yma yn cynnwys testunau, o adrannau sydd eisoes yn bod, o'r Llyfr Gweddi Gyffredin i'w arfer yn yr Eglwys yng Nghymru, hynny yw *Trefn ar gyfer y Cymun Bendigaid* Hawlfraint © Gwasg yr Eglwys yng Nghymru a Chorff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru 2004, 1984; *Gweddi Ddyddiol* Hawlfraint © Gwasg yr Eglwys yng Nghymru a Chorff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru 2010; a *Gwasanaethau Angladd* Hawlfraint © Corff Cynrychiolwyr yr Eglwys yng Nghymru 2020. Ac eithrio lle y nodir fel arall, Sallwyr *Gweddi Ddyddiol* yr Eglwys yng Nghymru a olygir pan gyfeirir at y salmau.

AWDURDODIAD

Awdurdodwyd y ffurfiau gwasanaeth hyn gan bob un o esgobion esgobaethol yr Eglwys yng Nghymru i'w harfer yn eu priod esgobaethau. Mae'r Esgobion yn ddiolchgar i Eglwys Loegr a Gwasg Prifysgol Caergrawnt am y caniatâd i addasu'r ffurfiau a gymeradwywyd gan Archesgobion Caergaint a Chaerfrog i'w harfer yn eu taleithiau.

CANIATÂD

Gellir atgynhyrchu'r gwasanaethau naill ai yn eu crynswth neu'n rhannol mewn unrhyw fodd heb fod angen caniatâd ysgrifenedig. Mae'r cyhoeddwyr yn ddiolchgar am y caniatâd a gafwyd i gynnwys deunydd dan hawlfraint. Tra gwnaed pob ymdrech, ni fu bob amser yn bosibl adnabod ffynonellau gwreiddiol y cyfan o'r deunydd a ddefnyddiwyd nac olrhain pob daliwr hawlfaint. Os deuir ag unrhyw hepgoriad i'n sylw cynhwyswn gydnabyddiaethau priodol mewn unrhyw gyhoeddiadau pellach.